

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱/۰۶/۰۶

آصف بهاند

د زوی له خوا پلار ته لیک (د پلار د ورځي په پلمه)

لکه د نورو نړیوالو ورځو په څېر، د پلار ورځ هم زموږ په وطن کې دومره ارزښت نه لري، یادونکو او لمانځونکو باندې یې رنگارنگ ټاپي لگول کېږي.

دلته په اروپا کې هم په ټولو هېوادونو کې پر یوه ورځ نه لمانځل کېږي، بلکې هر هېواد یې په جلا - جلا ورځو لمانځي. په ډنمارک کې د همدې روانې اونۍ په لړ کې لمانځل کېږي. ما سپرکال د پلار د ورځي په پار څو مطلبه خپرېدو ته برابر کړي دي، یو یې همدا لاندې لیک (د زوی له خوا پلار ته لیک) دي.

دلته داروپايي مهاجرت په چاپیریال کې ډیرې میندې او پلرونه له خپلولوونو او زامنو شکایت لري چې نا فرماني کوي. ځینې میندې او پلرونه د افغانستان د چاپیریال په څیر، له خپلو ماشومانو نه په ټوله مانا تابعیت غواړي او هر څه چې دوی غواړي، ماشومان باید هماغسې وکړي. د دغو ستونزو په لړ کې کله شکوه او شکایت، کله د خولې عداوت او کله بیا خبره و هلو ټکولو ته رسېږي، چې پایله یې له میندو او پلرونو څخه د ماشومانو لړې کیدل، تښتیدل او بل ځای د ژوند غوره کول دي او یا هم د پولیسو په مداخلې سره تر دې هم نورو مرداریو ته پښه ورغځوي.

ډیری کورنۍ داسې انگریزي چې کوچنیان او نوي ځوانان ملامت دي. دا به و منوچي اروپايي دیموکراسي د ډیرو بښکونو تر څنګ، منفي اړخونه هم لري او له همدې منفي اړخونو نه په استفادې سره ځینې پیغلوتې او تنګي ځوانان، خپلو کورنیو، مشرانو او راتلونکي ژوند ته ستونزې زیږوي. پر کوچنیانو باندې څه د میندو او پلرونو په ځای او بې ځایه فشارونه، څه د اروپايي دیموکراسۍ پراخه دایره او په څنګ کې یې د ځینو میندو او پلرونو، نه پاملرنه؛ نوي ځوانان داسې ډنډ ته ورپورې وهي چې بیایې له هغه ډنډ څخه راوتل گران او یا هم ناشوني وي. خو ځینې کسان بیا داسې انگریزي چې ټول ځوانان به داسې نه وي. شته دي داسې ځوانان چې مشرانو ته یو څه ورکوي، لاس نیوی یې کوي او لارښوونه ورته کوي. دلته به زه د یو افغان ځوان د زړه خبرې، د یو لیک په ډول تاسو درنو لوستونکو ته وړاندې کړم. تاسو به په دې لیک کې ولولئ چې دا ځوان له خپلو میندو پلرونو او مشرانو څخه څه غواړي او څه هیله ورته لري:

پلار ته لیک

پلاره!

تاسو هم لکه د هر مهاجر په څېر د یوې لږې لاس ته راوړني په بدل کې، هلته په وطن کې او دلته د مهاجرت په نوي چاپیریال کې ډیر څه له لاسه ورکړل. تاسو څومره ستونزې وګاللې او زه مو وینم چې اوس یې هم ګاللئ. دا ستونزې، دا غمونه، تاسو په خپلو غوښو، وینو او ټول روح او روان احساس کړي او احساسوې یې، اوس مو هم وینم چې په وطن کې د ناخوالو او دلته ستاسو له ژوند او زده کړو سره نا برابر قوانین، تاسو زوروي او کړوي او تاسو لکه غر، ورته ولاړ یئ، د خپلو زده کړو او تجاربو ځنازي ته لکه یتیم په پټه خوله اوبښکي تویوئ، لکه دیوال چې ښوره خوري، دا غمونه او ستونزې هم ستاسو روح او روان په پټه سره خوري او له منځه یې وړي. هم مو شرقي کلتور او پوهه زوروي او هم د غربي کلتور او تمدن د اور په دایره کې راګیر یئ، تاسو او تاسو ته ورته

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

ستاسو ځينو نورو همځولو وطنوالو په خپل وطن کې تر ورسه او د امکاناتو تر بريد پورې لوړې زده کړې کړي دي او د کار په ترڅ کې مو تجارب ترلاسه کړي دي. ستاسو او ستاسو د همځولو زده کړې او تجربې زموږ د خلکو او وطن له پاره لويه شتمني ده او زه يې وينم چې دلته په پردي وطن کې د مهاجرت او غربت په دې چاپيريال کې تاسو خپله دا شتمني له لاسه ورکړي ده. ستاسو زدکړې او ستاسو تجربې په دې ټولنه کې د پانگې او کار خاوندانو ته څه په لاس نه ورکوي، ځکه په کم ارزۍ ورته گوري؛ او زه پوهيږم چې دا حالت تاسو او ستاسو همځولي مشران زوروي.

پلاره!

ما به وپېښې چې زه زغردې خبرې درته کوم. زه نه غواړم چې د هغو دردونو، رنځونو او غمونو بار پر خپلو اوږو يوسم، چې تاسو په کې راگير يئ. تاسو بايد د يوه پلار په توگه د خپلو زده کړو او تجربو په رڼا کې ما ته له دغو دردونو، کړاوونو، غمونو او تيارو څخه د وتلو لار راوبښئ. زه دې درد وينم او احساسوم يې، زما په رگونو کې ستاسو وينه جاري ده، زه هم تاسو غوندې په يوه درمنه ټولنه او روڼ اندې با درکه کورنۍ کې پيدا شوی يم، زه لا وروکۍ وم چې ستاسو په مټ په افغانستان کې د بل کړای شوي اور له دايرې څخه راوايستل شوم. ما لا د وطن د بښکيو او بدگنو مزه دومره نه وه ځکلي، له وطن نه مې څه په ياد نه

دي، يوازي مې د ذهن په دهليز کې د رندو راکټونو او مرميو د غرونو آزانگې کته پورته کيږي، خو ستاسو او ځينو نورو مشرانو له خولې مې اوريدلي دي چې په افغانستان کې له روان سيستم او له حاکمو خلکو او نظرياتو سره جوړيدل او وروانيدل گران کار دی؛ او دلته هم حالت داسې دی چې مور ټول يې وينو او پرې پوهيږو. ټولو دردونو او غمونو باندې چې تاسو ته هلته او دلته در په برخه شوي دي، زه پوهيږم او ځان په ټولو کې در سره شريک گڼم.

پلاره!

زه پوهيږم چې تاسو ډير ځلي د بښکولو پر ځای، چېدل شوی ياست، خو څه وکړم، زما ژبه هم لکه د سمندر څپې د زرگونو هيلو او خبرو د ويلو هڅه کوي. زه غواړم ستاسو د ستونزو په باب وغږيږم. زه پوهيږم چې تاسو د هيلو د اوسپنيز ديوال تر شا ولاړ ياست، څه نه شي کولای او د سويو هيلو ايرې مو د نامرادي زماني بادونه هرې خوا ته بادوي او تاسو يوازي د خپلو سوځيدلو هيلو د ايرو په بوربښکيو کې راگير ياست.

انسان ته نه بنيایي چې ستونزو ته ځان وسپاري، له بڼو هيلو سره ژوند کول او په هغو پسي هڅه کول، انسان ته د پرمختگ او بڼه ژوند لاره سموي، او زه مو وينم چې ستاسو د دردونو له تيارې ځالي څخه نوې هيلې سر اوچتوي. نور مو د چوپټيا کونگ (جغد) د خپل ذهن له کنډوالي څخه وشړئ. د ناميدۍ کونگ د خپلو نوو هيلو په رڼو او تيروغشو ووله. زه پوهيږم چې د خلکو د پرله پسي ناکاميو په کنډواله کې ترڅه بوټي راشنه شوي دي او د دوی په کروندو باندې د مهربانه نرم پسرلني باران پر ځای، د دښمنيو د زهرو بارانونه وريډلي دي، او دا د زهرو بارانونه افغانانو په کلونو، کلونو د بڼه کيدو په هيله وزغمل. زه پوهيږم چې دوی ته نوره ژړا هم نه ده ورپاتې، دوی نور نه شي ژړلای، د دوی پر ځای تيرې په ورت، ورت ژري.

پلاره!

ما ته مور ټولې هغه کيسې ټکي په ټکي کړي دي چې تاسو د جگړې په سره اور کې له مور سره څه کړي دي او زموږ په خاطر مو د ټوپکيانو څومره نادودې ليدلي او زغملې دي. تاسو د گوليو په باران کې مور تر زخمي ورو لاندي پټ کړي وو، تاسو د نامردي زماني د نامرادو گردونو په بوربښکيو کې مورساتلي يو، تاسو د راکټونو په اختر کې د ژړا او ډار پر ځای مور ته ډاډ او خندا راښودلي ده، تاسو د خپل کليوالو د وجود غوښتې چې د مسلمان ډوله نا مسلمانو په راکټونو څيري شوي وي، راټولي کړي او هديرې ته مو رسولي دي، تاسو د خپل سر په بيه مور خوښدي - وروڼه لکه د پيشکې بچي په څو څالو گرځولي يو، تاسو خپل تيرتاريخ او اوسني برخليک ته ژرلي دي، او تاسو...

پلاره!

زه پوهيږم چې ستاسو په گوگل کې خلکو او وطن ته هيلې او انگازې خپرې وې او تاسو خپل هر څه په دې لاره کې وازمیل، خو په مقابل کې ته وچيچل شوي، ورتل شوي، له خپل کور، کلي، ښار او وطن نه وتلو ته اړيستل شوي؛ خو تاسو اوس د تيرو ناکردو، نادودو او ناکاميو په دايره کې ځان مه کيباسئ، ځان د انديښنو په خوسا ډنډ کې مه

ډوبوئ او... مه کوه، ځکه چې زه ستاسو ژوند غواړم، مور تاسو غواړو، زه تا غواړم، تاسو مې پلار یاست او زه تاسو ته اړتیا لرم.

ډیر کسان دي چې اوس تاسو له لاسه ورکړي دي او د هغو نشتوالی تاسو زوروي، زه نه غواړم چې بې وخته تاسو له لاسه ورکړم او ستاسو د نشتوالي دروند بار د ژوند تر پایه زما پر اوږو بار وي.

پلاره!

زه ستاسو په پرتله ډیر بې تجربې یم، ما به وینئ چې د خپلې بې تجربې نړۍ نه په تاسو غږ کوم او د لږو تجربو له عینکو نه تاسو ته گورم او دا کرښې درته لیکم. زه نه غواړم چې د اروپایي کلتور د منفي اړخونو یو لاروی واوسم، خو دا یو ښکاره حقیقت دی چې د اروپایي کلتور په جال کې راگیر یم، له هرې خوا ډول، ډول یرغلونه را باندې کیږي او دا دی د دغو یرغلونو په پایله کې زه د خپل پلرني وطن ډیر څه له لاسه ورکوم. خپله ژبه، خپل کلتور او... په پای کې هرڅه. زه توپان پسې اخیستی یم، دا توپان د نوح له توپان څخه هم خطرناکه دی او زه مهاجر افغان ماشوم لکه ماته بیړۍ د اوبو پرسر روان یم او هره شیبه ډوبیدو ته لارڅارمه او دا تاسو یاست چې زما لاس نیوی کولای شئ.

پلاره!

دا تاسو یاست چې په دې توپاني حالت کې له ما سره مرسته کولای شئ. تاسو که د خپلو ستونزو له جال نه ځان را ونه باسئ او په دې کرکچن حالت کې زما لاسنیوی ونه کړئ او لار را ونه ښایاست، یقیناً زه د تباهۍ کندی ته لویږم؛ نو هیله کوم چې تاسو نور بې مورده سوچ کول او په لوی لاس بلي دنیا تلل پریږدئ. زه ستاسو لارښوونو او تجربو ډیوو ته اړتیا لرم، هیله کوم زما لاسنیوی وکړئ!

ډیری مشران (میندي - پلرونه) په خپلو ناسمو سیاسي تضادونو بڼه پوهیږي او په دې بڼه خبر دي هغه سیاسي پالیسي یا سیاسي لارې چې دوی پرې روان وو او روان دي، غلطې دي او ناسمې ثابتې شوي دي، خو بیا هم ټینگار پرې کوي. په دې بڼه پوهیږي، هغه سیاسي مشران چې د دوی له نظره د تایید وړ وو، هغوی پرنا سمو لارو روان وو، خو بیا بې هم تاییدوي، په بڼو بې یادوي، دفاع ورته کوي او لاره بې تعقیبوي. د هغو سیاسي لیبرانو د تیروتنو په وجه، اوسنی ستونزې په هیواد کې دننه او له هیواد څخه دباندې د افغانانو د پرمختګ په لاره کې لکه غر داسې پرته دي. د همدغو مشرانو (میندي - پلرونه) نا سمو سیاسي تضادونو دا دی نویو نسلونه ته هم لکه د سرطان نا روغي لاس ورغولی دی او ستوني بې کیکارې. ډیری کورنۍ د پخوانیو سیاسي او ملي تضادونو له مخې د خپلو لویو او زامنو د راتلونکي ژوند د بنسټ ډبره ږدي او په دې ډول نوی نسل هم د خپلو ناسمو سیاسي تضادونو په زهرو لري او د خپلو عقودو او گناهونو درند پېټی د هغوی پر اوږو باروي.

نوی نسل به تر څوا و ترکومه ځایه د تیرو نسلونو د گناهونو او تیروتنو پېټی پر شا چلوي.

پلاره!

تاسو که د هیوادنیو او نړیوالو سیاسيونو د تیروتنو ښکار شوی یاست او تاسو که په خپل هیواد کې د خپلسرو ابله جاري تش په نامه مسلمانانو د افراطیت په وجه، د خپلې ځالي پریښودلو ته اړ ایستل شوی یاست او هر څه مو له لاسه ورکړي دي؛ زه دا دی په اروپا کې له ورته ستونزو سره مخ یم، خو په لږ توپیر سره. چې نور هېڅ نه وي ډیری اروپایان چې د افغان او افغانستان کلمې اوري، د جګړې، تروریسم او مخدراتو تور مفاهیم بې په ذهنونو کې تداعي کیږي او له بده مرغه چې دغه تور داغونه د افغانانو په لمن باندې ډیر بڼه وهل کیدای شي.

پلاره!

زه په دې بڼه پوهیږم هره ورځ د نړۍ له گوټ، گوټ څخه د منفي بشریت ضد کړنو د اخبارونو په اوریدو سره، پرتاسو باندې نور هم فشار زیاتېږي او تاسو زوروي، خو ستاسو اولادونه او ټول کشران پر تاسو حق لري چې له تاسو نه یو څه لارښوونکي خبرې واورې، تاسو روغ وویني او ستاسو په خوله کې خندا وویني.

د یویشتمې پېړۍ د تمدن د ډیوو ترڅنګ تیاره گوټونه هم شته او د اوسني وخت په دې حساسو شرایطو کې که څوک په نا پوهۍ سره یو گام د دې زماني د تیروتنو په کوڅه کې اوچت کړي، بیا بې راگرځیدنه گرانه نه، بلکې ناشوني ده؛ ځکه چې د یویشتمې پېړۍ د تیروتنو لار یو طرفه ده او په یو طرفه لار کې بیرته راگرځیدل، انسان د مرګ کندی ته رسوي.

د پانې شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

نوی نسل که د یویشتمې پیړۍ د پوهې او تکنالوژۍ ډیوه په لاس کې لري، د خپلو مشرانو لارښوونو ته هم اړتیا لري. هیڅ څوک نه غواړي چې خپل پلار له لاسه ورکړي. خدا مه کره که زه تاسو له لاسه ورکړم، یو خوا به مې د یتیم په نامه د پردې وطن په سوځنده بیدیا کې دپلار سیوری له سره ایسته شوی وي او بل پلو که ستاسو او نورو زره سواندو مشرانو لارښوونې نه وي، نو خا مخا به د دیموکراسۍ او تمدن په نامه، د دیموکراسۍ د منفي اړخونو په پیروۍ سره، د یویشتمې پیړۍ د وحشت په تیاره دایره کې راگیر کیرم چې پای یې مخ په بسکته تلل دي.

نوهیله کوم، زما له زره او ذهن څخه دا راپورته شوې خبرې د زره په غورو واورئ، زما د ماشومتوب معصومیت سترگو ته ودرئ، له ځان سره پام وکړئ او زما خندا او خوشالي په ژړا او ویر مه بدلئ!

ستا زوی...

د پانچ شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ